

ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم‌طلبی (BARE): ابزاری برای سنجش رفتار دلبستگی در روابط زناشویی

محسن رسولی^۱، محسن بابایی گرمخانی^۲، رضا داورنیا^{۳*}

۱- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۲- دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳- دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

* موبایل: ۰۹۱۵۵۸۵۱۶۲۹ پست الکترونیک: rezadavarniya@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: با وجود افزایش علاقه به حوزه‌ی دلبستگی در زوجها در میان پژوهشگران و متخصصان زوج و خانواده، تعریف و اندازه‌گیری این مفهوم سیستماتیک، هنوز به‌عنوان یک چالش باقی مانده است. به عقیده‌ی محققان، رفتارهای دلبستگی در روابط زناشویی برای پیوند ایمن، رضایت و پایداری رابطه مهم هستند. مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی ساختار عاملی تأییدی و ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدم‌طلبی (BARE) که توسط سندبرگ و همکاران (۲۰۱۲) طراحی شده است؛ انجام گردید.

مواد و روش کار: این پژوهش توصیفی از نوع روان‌سنجی ابزار می‌باشد. در اجرای مقدماتی ۳۰ نفر (۱۵ زوج) و در اجرای اصلی ۴۰۰ نفر (۲۰۰ زوج) از زوج‌های ساکن خوابگاه‌های متاهلی دانشگاه‌های سراسری سطح شهر تهران در نیمه‌ی دوم سال ۱۳۹۴ به شیوه‌ی نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند و به مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدم‌طلبی، پرسشنامه‌ی سازگاری دو نفره، پرسشنامه‌ی رضایت زناشویی و پرسشنامه‌ی تعارضات زناشویی پاسخ دادند. در مطالعه‌ی حاضر، به منظور بررسی ساختار عاملی (روایی سازه)، روایی همگرا و واگرا و همچنین سنجش پایایی BARE از تحلیل عاملی اکتشافی، ضریب همبستگی پیرسون و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. داده‌ها توسط نرم افزارهای SPSS و LISREL تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده از روش تحلیل عاملی اکتشافی، شش عامل را نشان داد که در مجموع ۸۴/۷۲ درصد از واریانس کل را تبیین کردند. نتایج تحلیل عاملی تأییدی، مؤید این بود که ساختار مقیاس برازش قابل قبولی با داده‌ها دارد و کلیه‌ی شاخص‌های نیکویی برازش مدل را تأیید می‌کند. در بررسی پایایی مقیاس نیز ضریب آلفای کرونباخ و بازآزمایی کل پرسشنامه به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۹۰ به دست آمد؛ همچنین ضرایب روایی همگرای مقیاس BARE با مقیاس سازگاری دو نفره و پرسشنامه‌ی رضایت زناشویی به ترتیب ۰/۶۸ و ۰/۷۲ بود و روایی واگرایی آن با پرسشنامه‌ی تعارضات زناشویی، ۰/۵۸- به دست آمد که در حد بالا و قابل قبول است.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه، نشان دهنده‌ی ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب مقیاس BARE بود لذا می‌توان از این مقیاس به عنوان یک ابزار پایا و روا در پژوهش‌های حوزه‌ی زناشویی استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: دسترسی‌پذیری، پاسخگویی، همدم‌طلبی، زوجها، روایی

مقدمه

که در شکل‌دهی پیوندهای قوی دلبستگی، نقش محوری دارند (۷، ۱۲، ۱۳). همانطور که در ابتدا اشاره شد؛ به عقیده‌ی بالبی (۵) دسترسی پذیری و پاسخگویی، رفتارهایی قابل اندازه‌گیری و کلیدی در روابط هستند که وضعیت دلبستگی، اضطراب و یا پریشانی رابطه‌ی زناشویی را به میزان زیادی تعیین می‌کنند (۱۴). اگر قرار باشد که شریک زندگی به یک فرد حامی یا محافظت‌کننده تبدیل شود؛ دسترسی پذیری به تنهایی (به لحاظ جسمانی، هیجانی و روانی) و در غیاب پرورش و آرامش بخشی کافی نخواهد بود. وقتی یک عضو زوج در پریشانی خود قادر باشد که تقاضاهای خاصی را برای نزدیکی و ارتباط، به شیوه‌ای بیان کند که احتمال رخ دادن آن را بیشتر نماید و عضو دیگر، این نیاز را به شیوه‌ای آرامش بخش و تسکین‌دهنده پاسخ دهد؛ رخدادهای پیوند دهنده‌ی جدیدی می‌توانند که به وقوع بپیوندند (۱۵). این لحظات پیوند خوردن را می‌توان با عنوان همدم طلبی^۶ توصیف کرد که سومین نشانگر قابل سنجش و کلیدی دلبستگی می‌باشد (۱۶).

علی‌رغم افزایش علاقه به حوزه‌ی دلبستگی در زوجها در میان پژوهشگران و متخصصین، هنوز تعریف و اندازه‌گیری این مفهوم سیستماتیک، به عنوان یک چالش باقی مانده است. تعدادی از پژوهشگران، با استفاده از مصاحبه‌ی دلبستگی بزرگسالان به عنوان یک راهنما، توانسته‌اند که یک مصاحبه دلبستگی زناشویی را تدوین کنند (۱۷)؛ همچنین واملر^۷ و همکاران، یک مجموعه سؤال رفتار دلبستگی بزرگسالان را تدوین کردند تا داده‌های تعامل زوجها را کدگذاری و رفتارها را بر حسب سبک دلبستگی طبقه‌بندی کنند. این رویکردهای اندازه‌گیری دلبستگی

نظریه دلبستگی^۱ در ابتدا با کارهای پیشگامانه‌ی مشاهده‌ای و نظری بالبی^۲ (۱) و پژوهش آینسورث^۳ (۲) ارائه شده بود و به توصیف یک سیستم تنظیم‌کننده‌ی ذاتی می‌پردازد که عامل اصلی تعیین‌کننده‌ی رفتار اجتماعی است؛ همچنین عامل ایجاد پایداری هیجانی، سلامت روانی و روابط نزدیک و رضایت بخش در تمام انسان‌ها می‌باشد (۳). این مفاهیم کلیدی دلبستگی، از جمله گرایش ذاتی برای جستجو و ایجاد روابط دلبستگی ایمن، طی دهه‌های بسیار و در میان تفاوت‌های فرهنگی، قومی و نژادی تدوین شده‌اند (۴). بالبی، دسترسی پذیری^۴ و پاسخگویی^۵ را به عنوان رفتارهای کلیدی در روابط توصیف می‌کند که حالت امنیت و یا اضطراب و پریشانی فرد را به میزان زیادی تعیین می‌کنند (۵). از آنجایی که پیوندهای قوی دلبستگی به شکل‌گیری پناهگاهی امن و ایمن برای فرد کمک می‌کنند؛ می‌توانند مقاومت فرد را در برابر اثرات استرس و تردید، بالا ببرند؛ همچنین اطمینان لازم برای خطرپذیری، یادگیری و سازگاری با خود، دیگران و دنیا را در فرد به وجود آورند (۶). تعداد زیادی از تحقیقات، نشان داده‌اند که کیفیت رابطه برای زوج‌هایی که دارای دلبستگی ایمن می‌باشند؛ بالاتر است (۳، ۷). علاوه بر این، دلبستگی اضطرابی و اجتنابی با تعداد زیادی از مشکلات سلامت روانی و جسمانی در ارتباط می‌باشد که از جمله این مشکلات می‌توان به علائم افسردگی، بیماری‌های روانی و خشونت اشاره کرد (۸-۱۱).

علاوه بر سبک‌های خاص دلبستگی، پژوهشگران رفتارهایی کلیدی را در روابط زوج‌ها شناسایی کرده‌اند

- 1 - Attachment Theory
- 2 - Bowlby
- 3 - Ainsworth
- 4 - Accessibility
- 5 - Responsiveness

6 - Engagement
7 - Wampler

حذف شدند؛ دیگر گویه‌ها نیز برای هر سازه، اصلاح یا بازنویسی شدند و در نهایت، یک مقیاس ۱۲ سؤالی با دو گویه برای هر سازه باقی ماند که در آن هر یک از افراد، خودشان و زوج خود را ارزیابی می‌کردند (۱۹). مؤلفان مذکور پیشنهاد کرده‌اند که این مقیاس در مطالعاتی با نمونه‌هایی از سطوح اجتماعی - اقتصادی و بسترهای فرهنگی متنوع دیگر نیز به کار گرفته شود تا روایی و پایایی آن، مورد ارزیابی قرار گیرد و هنجارهایی را برای زیر گروه‌های جمعیتی مختلف ایجاد نماید (۱۹).

رفتارهای دلبستگی، یکی از عوامل موثر بر رضایت زناشویی زوجین هستند و نقش مهمی در پایداری و ثبات رابطه دارند. در چند سال اخیر، کاهش میزان رضایت زناشویی در زوجها و از طرفی افزایش بی‌رویه‌ی آمار طلاق عاطفی و رسمی در زوجین، نیاز به بهره‌گیری از ابزارهایی معتبر برای سنجش عوامل موثر بر رضایت زناشویی و به‌طور اختصاصی، ابزارهایی برای سنجش رفتارهای دلبستگی در زوجها را دو چندان کرده است. در کشور ما تاکنون ابزاری جهت سنجش رفتارهای دلبستگی زوجها ساخته و یا هنجاریابی نشده است و تمام بررسی‌های مربوط به دلبستگی که مهترین جزء رابطه می‌باشد؛ همان سبک-های دلبستگی است لذا مشاوران و درمانگران خانواده با مشکلی جدی در زمینه‌ی سنجش میزان رفتارهای دلبستگی در زوجها روبرو هستند و معرفی ابزاری سودمند جهت سنجش رفتارهای دلبستگی زوجین، به منظور آگاهی هرچه بیشتر متخصصان حوزه مشاوره‌ی خانواده و زوج درمانی، گامی مهم در جهت بهبود روابط زناشویی، افزایش صمیمیت زوجها و تفکیک زوجین موفق از ناموفق می‌باشد؛ بنابراین، مطالعه‌ی حاضر با هدف ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی

سطح زوجین، عمدتاً بر دسته بندی طبقه‌ای و با مرزهای مجزا بین سبک‌های کهن الگویی ایمن، اضطرابی و اجتنابی تکیه دارند. بیشتر هدف این مقیاس‌ها، مشخص کردن سبک‌های دلبستگی درون روابط می‌باشد و هدفشان این نیست که رفتارهای تسهیل‌کننده و پیوند دهنده‌ی میان زوجها را شناسایی کنند. این عدم تمرکز بر تعامل سیستماتیک یا تجربه‌ی واقعی میان زوجها، مانع می‌شود تا مقیاس‌های موجود بتوانند رفتارهایی که دلبستگی را در یک زوج ارتقاء می‌دهند یا حفظ می‌کنند را شناسایی و توصیف کنند (۱۸).

مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی^۸، یک مقیاس سیستمیک و خودگزارش‌دهی برای سنجش رفتارهای دلبستگی در روابط زناشویی می‌باشد که توسط سندبرگ، باسبی، جانسون و یوشیدا^۹ طراحی شده است. این مقیاس علاوه بر تمرکز بر رفتارهای اصلی دلبستگی یعنی دسترسی پذیری و پاسخگویی، بر نقش کلیدی همدم طلبی در پیوند زناشویی نیز تاکید می‌کند. این مقیاس ۱۲ سؤالی، دارای شش خرده مقیاس با طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است و به سنجش رفتارهای دلبستگی در بافت رابطه‌ی زوجی می‌پردازد (۱۹). برای ساخت این آزمون، سازندگان مقیاس با استفاده از پژوهش جانسون (۱۶)، یک مجموعه‌ی اولیه از گویه‌ها (۳۰ گویه به‌طور کلی) را طراحی نمودند تا سه سازه‌ی مهم رفتار دلبستگی شامل دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی را اندازه‌گیری کنند؛ سپس این مقیاس اولیه را بر روی یک نمونه‌ی آزمایشی متشکل از ۱۰۰ دانشجوی کارشناسی اجرا کردند که در یک رابطه‌ی انحصاری با یک نفر بودند. هدف از این کار، ارزیابی پایایی و بررسی ساختار عاملی خرده مقیاس‌ها بود. بر اساس نتایج اجرای اولیه، چندین گویه

8 - The Brief Accessibility, Responsiveness, and Engagement (BARE) Scale

9 - Sandberg, Busby, Johnson & Yoshida

(BARE) طراحی و انجام شد. ارزیابی شامل فرآیند ترجمه، مطالعه پایلوت، تأیید روایی محتوایی، همگرا، واگرا و سازه و تعیین پایایی ابزار بود.

مواد و روش کار

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه‌ی این پژوهش را کلیه‌ی زوج‌های ساکن خوابگاه‌های متاهلی دانشگاه‌های سراسری زیر مجموعه‌ی وزارت علوم در سطح شهر تهران در نیمه دوم سال ۱۳۹۴ تشکیل می‌دادند که با توجه به آمارهای اخذ شده از هر یک از دانشگاه‌ها، مجموعاً ۳۵۰۰ نفر بودند. حجم نمونه با توجه به تعداد جامعه و بر اساس جدول برآورد حجم نمونه‌ی کرجسی و مورگان^{۱۰} (۲۰) برای جامعه‌ای با تعداد ۳۵۰۰ نفر، بایستی ۳۴۶ نفر برآورد گردد اما به منظور بالا بردن روایی تحقیق و از بین بردن اثر ریزش نمونه‌گیری، حجم نمونه به ۴۰۰ (۲۰۰ زوج) نفر افزایش داده شد. در این مطالعه از شیوه‌ی نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای استفاده شد. بدین ترتیب که از میان کلیه‌ی دانشگاه‌های سراسری شهر تهران، پنج دانشگاه (دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشگاه خوارزمی، دانشگاه امیرکبیر و دانشگاه صنعتی شریف) به شیوه‌ی تصادفی انتخاب شد. در مرحله‌ی دوم از میان بلوک‌های مسکونی متاهلی هریک از دانشگاه‌ها به نسبت تعداد و به صورت تصادفی، خوشه‌های نمونه‌گیری انتخاب گردید و در مرحله‌ی آخر نیز نسبت به سهم نمونه‌ی دانشجویان هر دانشگاه (دانشگاه تهران ۱۵۰ نفر، دانشگاه علامه طباطبایی ۸۰ نفر، دانشگاه خوارزمی ۴۰ نفر، دانشگاه امیرکبیر ۷۰ نفر و دانشگاه صنعتی شریف ۶۰ نفر) نمونه‌گیری به عمل آمد.

شیوه‌ی اجرای پژوهش، بدین صورت بود که پس از کسب مجوزهای لازم جهت اجرای پژوهش و هماهنگی با مسئولین مربوطه در هر دانشگاه، توضیح درباره‌ی ماهیت و اهداف پژوهش و جلب همکاری آنها جهت عملیاتی کردن مطالعه و نیز هماهنگی با مسئولین حراست دانشگاه‌ها، دو نفر از پژوهشگران با حضور در مجتمع‌های خوابگاهی متاهلی هر دانشگاه، با توجه به تعداد نمونه‌ی مشخص شده برای هر دانشگاه، اقدام به توزیع پرسشنامه‌های پژوهش نمودند. لازم به ذکر است که پژوهشگران هنگام توزیع پرسشنامه‌ها، ضمن معرفی خود، با ارائه‌ی توضیحات لازم در زمینه‌ی ماهیت، اهداف پژوهش، چگونگی انجام آن و نقشی که هر کدام از شرکت‌کنندگان در پژوهش خواهند داشت؛ رضایت کامل آنها را در زمینه‌ی همکاری شرکت در مطالعه جلب نمودند؛ همچنین به تمامی شرکت‌کنندگان، اطمینان داده شد که با توجه به بی‌نام بودن پرسشنامه‌ها، اطلاعات آنها و پاسخ‌هایشان کاملاً محرمانه خواهد ماند و پاسخ‌ها به صورت کلی مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت. بدین ترتیب تمامی شرکت‌کنندگان اعلام نمودند که با رضایت آگاهانه^{۱۱} وارد فرآیند پژوهش خواهند شد.

به عنوان اولین قدم در اجرای مطالعه‌ی حاضر، جهت بررسی روایی زبان شناختی^{۱۲} مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدم‌طلبی با روش ترجمه‌ی مستقیم^{۱۳} به مفهوم ترجمه‌ی انگلیسی به فارسی، توسط دو نفر از اساتید مسلط به زبان انگلیسی که یکی از آنها در حوزه‌ی مشاوره خانواده فعالیت می‌کرد و دیگری در حوزه‌ی روانشناسی فعالیت می‌نمود؛ به صورت جداگانه ترجمه گردید. سپس ضمن مقایسه‌ی متن دو نسخه‌ی ترجمه، یک نسخه‌ی فارسی

11 - Informed Consent
12 -Linguistic Validation
13 -Forward Translation

10 - Krejcie & Morgan

دهی، دارای ۱۲ ماده و ۶ خرده مقیاس است که شامل دسترسی پذیری، پاسخگویی، همدم طلبی، دسترسی-پذیری همسر، پاسخگویی همسر و همدم طلبی همسر می‌باشد و میزان رفتارهای دلبستگی را در روابط زناشویی برای آزمودنی و همسرش مشخص می‌کند. در مقیاس BARE در مقابل هر جمله، ۵ گزینه قرار دارد (هرگز، به ندرت، گاهی اوقات، معمولاً، همیشه) و پاسخگو با توجه به روابط زناشویی خود، یکی از گزینه‌ها را انتخاب می‌کند. گزینه‌ها بین ۱ تا ۵ نمره-گذاری می‌شوند. دامنه‌ی نمرات این مقیاس در طیفی بین ۱۲ تا ۶۰ قرار می‌گیرند. نیمی از سؤالات این مقیاس، به صورت مستقیم (سؤالات ۳، ۴، ۶، ۹، ۱۰ و ۱۲) و نیمی دیگر به طور معکوس (سؤالات ۱، ۲، ۵، ۷، ۸ و ۱۱) نمره گذاری می‌شوند. نمرات بیشتر در این مقیاس، نشانگر میزان بالای رفتارهای دلبستگی زوج‌ها در رابطه‌ی زناشویی است (۱۹). سندبرگ و همکاران در مطالعه‌ی خود، میزان آلفای کرونباخ را برای تمامی زیر مقیاس‌های BARE خود و زوج (همسر) بین ۰/۶۶ تا ۰/۸۵ گزارش کردند. پایایی آزمون - بازآزمون نیز برای ۶ زیر مقیاس، بین ۰/۶۰ تا ۰/۷۵ به دست آمد (۱۹).

روایی سازه‌ی این مقیاس نیز توسط سندبرگ و همکاران و از طریق تحلیل عاملی تأییدی، بررسی شد تا مشخص گردد که آیا گویه‌های زیر مقیاسی روی مقیاس‌های مربوطه‌ی خود، به طور قوی بارگذاری می‌شوند یا خیر؟ روایی سازه از طریق دو روش بررسی شد که عبارتند از: ۱- ابتدا با بررسی اینکه آیا نمره‌های BARE می‌توانستند تا پیش بینی کنند که کدام زوج‌ها در رابطه‌ی رضایت بخش یا نارضایت بخش قرار دارند و اینکه آیا در رابطه‌ای دارای پایداری بالا یا پایین هستند یا خیر؟ ۲- سپس با همبسته کردن نمره‌های روی BARE با مقیاس‌های تدوین شده از ابزار RELATE

تهیه گردید. در این گام، هدف ما کسب اطمینان از این موضوع بود که هیچ نوع ابهامی در سؤال‌های پرسشنامه وجود ندارد و هنگامی که متخصصان یا افراد مختلف، آن را می‌خوانند؛ می‌توانند از سؤالات آن به درک مشترکی دست یابند. در مرحله‌ی بعد، ترجمه‌ی معکوس^{۱۴} به معنی ترجمه‌ی فارسی به انگلیسی، توسط یک نفر از اساتید مسلط به زبان انگلیسی که از محتوای پرسشنامه‌ی اولیه اطلاعی نداشت؛ انجام شد. در گام بعد با مقایسه‌ی دو نسخه‌ی تهیه شده‌ی فارسی و انگلیسی، اصلاحات مورد نیاز در ترجمه‌ی فارسی اعمال گردید. در گام آخر، پرسشنامه توسط یک متخصص روش تحقیق و سنجش از لحاظ تعداد سؤالات و طیف لیکرت بررسی و تأیید شد؛ همچنین صحت سؤالات از لحاظ سنجشی مورد تأیید قرار گرفت. بدین ترتیب نسخه‌ی فارسی مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی آماده شد و برای مطالعه‌ی آزمایشی، جهت بررسی روایی ظاهری^{۱۵} و سایر مشکلات احتمالی بر روی ۳۰ نفر اجرا گردید. هیچ‌گونه مشکلی از نظر درک سؤالات، از طرف پاسخ دهندگان گزارش نشد. لازم بذکر است که افراد شرکت کننده در مطالعه‌ی پایلوت در تحلیل نهایی در نظر گرفته نشدند.

در این مطالعه از مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی، مقیاس سازگاری دو نفره، پرسشنامه رضایت زناشویی و پرسشنامه تعارضات زناشویی استفاده گردید که هر کدام در ادامه توضیح داده شده است.

۱) مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی: این مقیاس توسط سندبرگ و همکاران (۲۰۱۲)، برای اندازه‌گیری رفتار دلبستگی در روابط زناشویی ساخته شده است. این مقیاس خودگزارش

14 - Backward Translation

15 - Face Validity

مقیاس همدم طلبی خود بود و پس از آن، مقیاس همدم طلبی شریک (زوج) در رده‌ی دوم قرار می‌گیرد (۱۹). روایی همزمان نیز با همبسته کردن مجموع نمرات روی مقیاس‌های BARE با اندازه‌گیری‌های انجام شده روی ابزار RELATE که به‌صورت گسترده ارزیابی شده و در پژوهش‌های منتشر شده برای رضایت رابطه، پایداری رابطه، ارتباط مثبت و منفی مورد استفاده قرار گرفته بودند (۲۴-۲۱) و اندازه‌گیری‌های انجام شده از دل‌بستگی اضطرابی و اجتنابی، ارزیابی شد. تمامی همبستگی‌ها در سطح ($P < 0/01$) معنی‌دار بودند (۲۵).

۲) **مقیاس سازگاری دو نفره:** این مقیاس را اسپانیر^{۱۶} تهیه کرد. مقیاس سازگاری دو نفره، یک ابزار ۳۲ سؤالی برای ارزیابی کیفیت رابطه‌ی زناشویی از نظر زن و شوهر یا هر دو نفری است که با هم زندگی می‌کنند. تحلیل عاملی نشان می‌دهد که این مقیاس، ۴ بعد را می‌سنجد؛ این ۴ بعد عبارتند از: رضایت دو نفری، توافق دو نفری، همبستگی دو نفری و ابراز محبت. مقیاس سازگاری زناشویی، ۳ نوع مقیاس متفاوت رتبه‌بندی به دست می‌دهد. نمره‌ی کل این مقیاس، بین ۰ تا ۱۵۱ است. نمرات بالاتر، نشان دهنده‌ی رابطه‌ی بهتر و سازگاری بالا می‌باشد. مقیاس سازگاری زن و شوهر با قدرت تشخیص زوج‌های متأهل و مطلقه در هر پرسش، روایی خود را برای گروه‌های شناخته شده نشان داده است. این مقیاس از روایی همزمان نیز برخوردار است و با مقیاس رضایت زناشویی لاک-والاس^{۱۷} همبستگی دارد (۲۶). همچنین یار محمدی و همکاران (۲۷) با استفاده از روایی ملاکی، ضریب روایی ۰/۹۴ را برای این پرسشنامه به دست آوردند. در پژوهش ملازاده و همکاران (۲۸) نیز همسانی درونی این ابزار، ۰/۹۵ به دست آمد.

که ارتباط منفی و مثبت، اجتناب دل‌بستگی، اضطراب دل‌بستگی، پایداری رابطه و رضایت از رابطه را ارزیابی می‌کردند. در بررسی روایی سازه BARE با استفاده از برنامه‌ی AMOS، تحلیل مدل نشان داد که مدل تناسبی عالی برای برازش داده‌ها بوده است. اندازه‌ی نمونه برای تحلیل SEM برابر با ۱/۱۸۳ بود که میزان مناسبی را نشان می‌دهد. نتایج اولیه، تناسب و بارگذاری عاملی کافی را نشان داد؛ همچنین ریشه‌ی میانگین خطای تقریب (RMSEA) برابر با ۰/۳ بود. تمام این نتایج نشان می‌دهند که این مدل، تناسبی عالی با داده‌ها دارد. اندازه‌ی بارگذاری‌های عاملی نیز نشان دادند که ۲ گویه‌ی مربوط به هر مقیاس، به خوبی با هم فاکتور گرفته می‌شوند. اگرچه همبستگی‌های بین مقیاس‌ها، طبق انتظار قوی بودند اما آمارهای تناسب مدل و شاخص‌های اصلاح، نشان دادند که گویه‌ها روی مقیاس‌ها اشتباه بارگذاری نمی‌کردند و هم‌پوشانی قابل ملاحظه‌ای نداشتند (۱۹).

روایی، همزمان با اجرای یک تحلیل افتراقی در محل استفاده از مقیاس‌های BARE ارزیابی شد تا پیش بینی شود که آیا زوجها در گروه دارای رضایت کم قرار می‌گرفتند یا در گروه با رضایت بالا بودند؟ نمونه‌ها در سه گروه مساوی و بر اساس نمره‌های رضایت آنها تقسیم شدند و در تحلیل‌های افتراقی گروه‌های دارای رضایت بالا و پایین، مورد استفاده قرار گرفتند. آزمون لامبدای ویلکز برای تحلیل‌های افتراقی با مقیاس رضایت و پایداری از رابطه، معنی‌دار بود که نشان می‌دهد؛ مقیاس‌های BARE بین گروه دارای رضایت بالا و گروه دارای رضایت پایین، تمایز قابل شدند. نتایج همبستگی‌های ادغام شده درون گروه‌ها بین پیش بین‌ها و تابع‌های افتراقی هنجار شده‌ی کانی نشان می‌دهد که بهترین تک مقیاس برای تمایز بین گروه‌های دارای رضایت و پایداری بالا و پایین، زیر

16 - Spanir
17 - Locke - Wallace

دارای ۷ خرده مقیاس است و برای هر سؤال، پنج گزینه در نظر گرفته شده است که به تناسب، ۵-۱ نمره به آنها اختصاص داده می‌شود. حداکثر نمره‌ی کل پرسشنامه، ۲۱۰ و حداقل آن، ۴۲ می‌باشد. در این پرسشنامه، نمره‌ی بیشتر به معنی تعارض بیشتر و نمره‌ی کمتر به معنی رابطه‌ی بهتر است. پایایی این پرسشنامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۴ به دست آمده است (۳۲). ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه، روی یک گروه ۲۷۱ نفری برابر با ۰/۹۶ به دست آمد و برای ۸ خرده مقیاس آن، عبارت است از: ضریب آلفای کرونباخ کاهش همکاری برابر با ۰/۸۱، کاهش رابطه‌ی جنسی برابر با ۰/۶۱، افزایش واکنش‌های هیجانی برابر با ۰/۷۱، افزایش جلب حمایت فرزند برابر با ۰/۳۳، افزایش رابطه‌ی فردی با خویشاوندان خود برابر با ۰/۸۶، کاهش رابطه‌ی خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان برابر با ۰/۸۹، جدا کردن امور مالی از یکدیگر برابر با ۰/۷۱ و کاهش ارتباط موثر برابر با ۰/۶۹ (۳۳).

در مطالعه‌ی حاضر به منظور سنجش پایایی و ثبات درونی BARE از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. لازم به توضیح است که آلفای کرونباخ از متداول‌ترین روش‌ها برای تعیین پایایی است. پایایی، نشان دهنده‌ی تکرار پذیری، پایداری و ثبات درونی پرسشنامه می‌باشد. ضریب آلفای کرونباخ، بین صفر و یک است و هر چه به عدد یک نزدیک‌تر باشد؛ نشان دهنده‌ی ثبات درونی بیشتر پرسشنامه است. مقادیر بیش از ۰/۷ قابل قبول، بیش از ۰/۸ خوب، بیش از ۰/۹ عالی و کمتر از ۰/۵ غیر قابل قبول ذکر شده است (۳۴، ۳۵). با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون، روایی همگرایی و واگرایی مورد بررسی قرار گرفت. لازم به ذکر است که روایی همگرایی همبستگی، آیتم مربوط به یک حیطة با خود آن حیطة را نشان می‌دهد و روایی

(۳) پرسشنامه‌ی رضایت زناشویی: این پرسشنامه توسط اولسون^{۱۸} و همکاران تدوین شده است و دارای ۴۷ سؤال و ۹ زیر مقیاس شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، اقوام و دوستان و جهت‌گیری مذهبی می‌باشد. سؤالات بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵ می‌باشد و تعدادی از سؤالات به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. اولسون و همکاران، پایایی این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۹۲ گزارش کرده اند (۲۹). پایایی این پرسشنامه در مطالعه‌ی نور بالا و همکاران با استفاده از آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۲ به دست آمد (۳۰). در پژوهشی دیگر، مهدویان در بررسی خود درباره‌ی اعتبار آزمون انریچ^{۱۹} با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و با روش بازآزمایی (به فاصله یک هفته)، اعتبار آزمون را برای مردان، ۰/۹۳ و برای زنان، ۰/۹۴ به دست آورد؛ همچنین اعتبار آزمون را برای مردان و زنان (کل نمونه)، ۰/۹۴ ارزیابی نمود. ضریب همبستگی پرسشنامه‌ی انریچ با مقیاس‌های رضایت خانوادگی از ۰/۴۱ تا ۰/۶۰ و با مقیاس‌های رضایت از زندگی، بین ۰/۳۲ تا ۰/۴۱ گزارش شده است که نشانه‌ی روایی سازه‌ی آن می‌باشد. کلیه‌ی خرده مقیاس‌های پرسشنامه‌ی انریچ، زوج‌های راضی و ناراضی را متمایز می‌کند و این نشان می‌دهد که پرسشنامه از روایی ملاکی خوبی برخوردار است (۳۱).

(۴) پرسشنامه‌ی تعارضات زناشویی: این پرسشنامه، یک ابزار ۴۲ سؤالی است که برای سنجیدن تعارضات زن و شوهری و بر مبنای تجربیات بالینی توسط ثنائی (۳۲) ساخته شده است. پرسشنامه‌ی تعارضات زناشویی

LISREL تجزیه و تحلیل شدند و سطح معنی‌داری در آزمون‌های آماری، ۰/۰۱ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در ابتدا، ویژگی‌های جمعیت شناختی گروه نمونه از جمله سن، جنسیت، مدت تاهل و میزان تحصیلات بررسی شد. ۱۹ درصد افراد بین ۲۰ تا ۲۵ سال، ۳۹ درصد افراد بین ۲۶ تا ۳۰ سال و ۴۲ درصد افراد بین ۳۱ تا ۳۵ سال بودند. تعداد مردان و زنان در این تحقیق به صورت مساوی (از هر گروه ۲۰۰ نفر) انتخاب گردید. اکثریت افراد، بین ۳ تا ۵ سال سابقه تاهل و بقیه‌ی افراد از یک تا ۱۰ سال سابقه تاهل داشتند. در نهایت، بیشترین درصد افراد نمونه در گروه فوق لیسانس و دکتری و کمترین آنها در گروه دیپلم قرار داشتند. از سایر نمونه‌های باقی مانده، ۱۷ درصد دارای مدرک فوق دیپلم و ۲۶ درصد دارای لیسانس بودند.

واگرایی همبستگی، آیتم مربوط به یک حیطه با سایر حیطه‌ها می‌باشد (۳۶). در مطالعه‌ی حاضر، همبستگی بالای ۰/۴ به عنوان روایی همگرایی مطلوب و همبستگی پایین‌تر از ۰/۴ به عنوان روایی واگرایی مطلوب در نظر گرفته شد (۳۷). در این پژوهش از تحلیل عاملی اکتشافی برای ارزیابی روایی پرسشنامه استفاده شد. لازم به ذکر است که این تحلیل بر اساس ماتریس جبری انجام می‌شود. با توجه به حالت‌های مختلف ماتریس، در مطالعه‌ی حاضر از ماتریس چرخشی به روش واریماکس (واریماکس حداکثر) استفاده شد. برای تعیین بار شدن یک آیتم خاص بر روی یک عامل، از نقطه برش ۰/۴ استفاده شد. با انجام تحلیل عاملی مشخص می‌شود که آیا آیتم‌های پرسشنامه می‌توانند حیطه‌های مختلف را اندازه‌گیری نمایند (۳۷، ۳۸) و همچنین تحلیل عاملی تأییدی، از طریق ساختار عاملی تأییدی بررسی گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزارهای SPSS و

جدول ۱: اطلاعات توصیفی عوامل مربوط به مقیاس BARE

عامل	میانگین	انحراف استاندارد	بیشترین عدد	کمترین عدد	تعداد
۱. دسترسی پذیری	۵/۳۱	۲/۱	۱۰	۲	۴۰۰
۲. پاسخگویی	۶/۲	۲/۲	۱۰	۲	
۳. همدم طلبی	۴/۹۸	۱/۱	۱۰	۲	
۴. دسترسی پذیری همسر	۵/۱۶	۱/۸۹	۱۰	۲	
۵. پاسخگویی همسر	۷/۱	۲/۲۴	۱۰	۲	
۶. همدم طلبی همسر	۵/۴۸	۱/۶۸	۱۰	۲	

در جدول ۱، اطلاعات توصیفی گروه نمونه در عوامل مورد آزمون پرسشنامه که شامل میانگین، انحراف معیار، کمترین و بیشترین نمره و تعداد افراد نمونه می‌باشد؛ آورده شده است.

در جدول ۱، اطلاعات توصیفی گروه نمونه در عوامل مورد آزمون پرسشنامه که شامل میانگین، انحراف

جدول ۲: تست تأیید پذیری تعداد نمونه‌ی انتخاب شده برای تحلیل عاملی

" ضریب KMO برای تعیین بسندگی تعداد نمونه	۰/۷۳۱
X^2	۲۱۴۷/۰۳
درجه آزادی	۶۶
معناداری	۰/۰۰۰

خی دو ۰۳/۲۱۴۷ است که نشان می‌دهد؛ می‌توان از روش تحلیل عاملی برای تأیید عوامل مربوطه استفاده نمود.

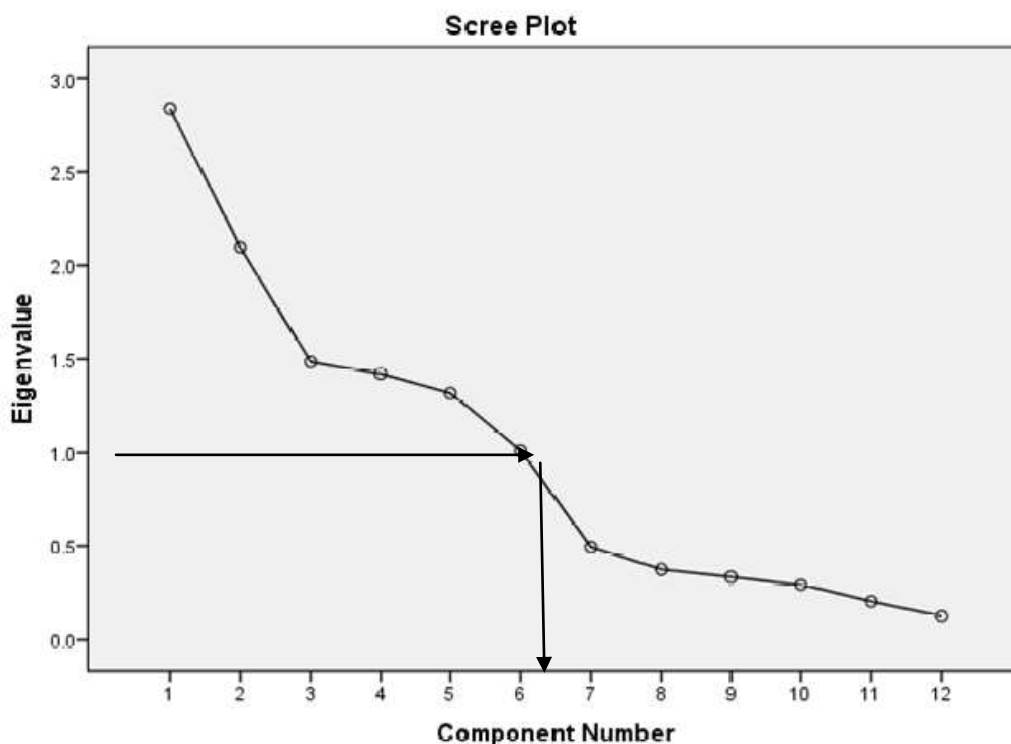
مقادیر نمایش داده شده در جدول ۲ نشان می‌دهد که شاخص KMO برابر ۰/۷۳ است که نمایانگر میزان مطلوب نمونه‌ی انتخاب شده؛ می‌باشد. مقدار آماره

جدول ۳: مقادیر ارزش ویژه، درصد واریانس و درصد واریانس تراکمی عوامل شش گانه

عوامل	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی
۱	۲/۸۳	۲۳/۶۴	۲۳/۶۴
۲	۲/۰۹	۱۷/۴۶	۴۱/۱۱
۳	۱/۴۸	۱۲/۳۷	۵۳/۴۹
۴	۱/۴۲	۱۱/۸۳	۶۵/۳۲
۵	۱/۳۱	۱۰/۹۷	۷۶/۳
۶	۱/۰۱	۸/۴۲	۸۴/۷۲

مشترک، ۸۴/۷۲ درصد واریانس متغیرها را تبیین نمودند.

بر اساس اطلاعات جدول ۳، در نتیجه‌ی تحلیل عاملی انجام گرفته شده؛ شش عامل دارای ارزش ویژه‌ی بزرگ‌تر از یک شناسایی شدند و به طور

نمودار ۱: نمودار ترسیمی مقادیر ارزش ویژه‌ی هر یک از عوامل

جدول ۴: عوامل استخراج شده BARE به شیوه‌ی تحلیل عاملی چرخش یافته (واریماکس)

سؤالات	عوامل					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱		۰/۸۹				
۲		۰/۹۱				
۳				۰/۹۰		
۴				۰/۸۹		
۵			۰/۹۳			
۶			۰/۹۰			
۷						۰/۸۶
۸						۰/۸۸
۹					۰/۸۹	
۱۰					۰/۸۸	
۱۱	۰/۹۲					
۱۲	۰/۹۲					

شده در جدول، ۶ عامل اصلی به‌دست آمد و همه‌ی ۱۲ سؤال پرسشنامه، بار عاملی مناسبی را با عوامل ۶ گانه نشان دادند.

اطلاعات جدول ۴، نتایج حاصل استفاده از روش چرخش واریماکس را برای نامگذاری عوامل و استخراج آنها و همچنین حذف سؤالات با بار عاملی کمتر از ۰/۴۰ نشان می‌دهد. مطابق مقادیر نمایش داده

جدول ۵: ضریب آلفای کرونباخ و ضریب باز آزمایی کل مقیاس BARE

کل پرسشنامه	پایایی
۰/۸۶	آلفای کرونباخ
۰/۹۰**	باز آزمایی

$p < 0.05$ * $p < 0.01$ **

آمد که میزان مناسبی را از همسانی درونی پرسشنامه نشان می‌دهد.

بر اساس جدول ۵، ضریب باز آزمایی مقیاس BARE با فاصله‌ی زمانی دو هفته برابر ۰/۹۰ بود. ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس نیز ۰/۸۶ به‌دست

جدول ۶: ضریب آلفای کرونباخ برای هر کدام از عوامل BARE

تعداد	ضریب آلفای کرونباخ	خرده مقیاس
	۰/۸۲	دسترس‌پذیری
	۰/۷۷	پاسخگویی
	۰/۸۴	همدم‌طلبی
۲۰۰ زوج	۰/۷۴	دسترس‌پذیری همسر
	۰/۷۶	پاسخگویی همسر
	۰/۹۰	همدم‌طلبی همسر

BARE بین ۰/۷۴ تا ۰/۹۰ می باشد که میزان مناسبی از همسانی درونی آنها را نشان می دهد.

همانطور که اطلاعات موجود در جدول ۶ نشان می دهد؛ ضریب آلفای کرونباخ زیر مقیاس های

جدول ۷: همبستگی مقیاس BARE با فرم های همگرا و واگرای تطبیقی

مقیاس دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی	پرسشنامه ها
۰/۶۸**	مقیاس سازگاری دو نفره
۰/۷۲**	پرسشنامه رضایت زناشویی
-۰/۵۸**	پرسشنامه تعارضات زناشویی

* $p < 0.05$ ** $p < 0.01$

بیانگر روایی همگرایی این مقیاس است؛ همچنین این مقیاس، همبستگی منفی را با پرسشنامه تعارضات زناشویی، ۰/۵۸- نشان می دهد که حاکی از روایی واگرای مقیاس BARE می باشد.

مطابق با مقادیر نمایش داده شده در جدول ۷، مقیاس BARE که در حوزه روابط صمیمانه، رفتارهای دلبستگی افراد را می سنجد؛ با مقیاس سازگاری دو نفره و پرسشنامه رضایت زناشویی، به ترتیب همبستگی مثبت ۰/۶۸ و ۰/۷۲ را نشان می دهد و

جدول ۸: آزمون نیکویی برازش مدل مقیاس BARE

آماره های برازش						پرسشنامه
RMSEA	AGFI	GFI	X ² /df	X ²	df	مقیاس در دسترس پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی
۰/۰۶	۰/۸۵	۰/۸۶	۲/۰۱۸	۲۲۴۴/۲۳	۱۰۹۸	

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه به ارزیابی خصوصیات روان سنجی مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی در جامعه زوج های متاهل ساکن خوابگاه های متاهلی دانشگاه های سراسری شهر تهران پرداخته شد. با توجه به اهمیت کاربرد این مقیاس در پژوهش های زناشویی، این ابزار به فارسی ترجمه و اجرا شد و روایی و پایایی آن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج پژوهش حاضر، مشخصه های روان سنجی فرم فارسی مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی را در نمونه ای تحقیق تأیید کرد. نتایج مربوط به روایی سازی پرسشنامه با روش تحلیل مؤلفه های اصلی و شیوهی چرخش واریماکس، وجود ۶ عامل را

در مدل یابی به منظور سنجش برازش مدل، نسبت مجذور خی به درجهی آزادی باید کمتر از عدد ۳ باشد که طبق جدول ۸، ۲/۰۱۸ به دست آمد و نشانگر برازش مناسب مدل می باشد. شاخص نیکویی برازش (GFI) و نیکویی برازش اصلاح شده (AGFI) به میزانی که به عدد یک نزدیک تر باشند؛ مدل مناسب تر است که در مطالعه حاضر، به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۸۵ به دست آمد. مقدار شاخص ریشهی دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر ۰/۰۶ می باشد که نقطه رد آن ۰/۰۸ است؛ بنابراین، در این مورد نیز داده ها مشکلی ندارند و به طور کلی، نتایج بیانگر برازش مناسب مدل می باشد.

تأیید کرد که در کل توانستند ۸۴/۷۲ درصد واریانس کل مقیاس را تبیین کنند. روایی همگرا و واگرایی پرسشنامه از طریق اجرای همزمان پرسشنامه‌های سازگاری دو نفره، رضایت زناشویی و تعارضات زناشویی محاسبه شد. ضرایب همبستگی میانگین نمره-های آزمودنی‌ها در متغیرهای سازگاری دو نفره و رضایت زناشویی با نمره‌ی کل مقیاس BARE، همبستگی مثبت و معنی‌داری را نشان داد (۰/۶۸ و ۰/۷۲، $P < ۰/۰۱$)؛ درحالی که ضریب همبستگی نمره-ی کل پرسشنامه با متغیر تعارضات زناشویی منفی و معنی‌دار بود (۰/۵۸-، $P < ۰/۰۱$). پایایی ابزار نیز با استفاده از روش‌های همسانی درونی از طریق ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۶) و پایایی بازآزمایی در فاصله‌ی دو هفته‌ی بین دو اجرا (۰/۹۰) بود که در سطح ۰/۰۱، معنی‌دار بود و مورد تأیید قرار گرفت. در مدل یابی به منظور سنجش برازش مدل نسبت مجذور خبی به درجه‌ی آزادی (۲/۰۱۸) به دست آمد؛ همچنین در مطالعه‌ی حاضر، شاخص نیکویی برازش (GFI) و نیکویی برازش اصلاح شده (AGFI)، به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۸۵ به دست آمد. به طور کلی، نتایج مدل یابی، بیانگر برازش مناسب مدل بود.

یافته‌های حاصل از این مطالعه با نتایج پژوهش سندبرگ و همکاران (۱۹) مطابقت دارد که شاخص-های روان‌سنجی BARE را در مطالعه‌ی خود تأیید نموده بودند. در پژوهش کوآن^{۲۰} و همکاران، همبستگی‌های میان پرسشنامه‌ی دل‌بستگی بزرگسالان و BARE از این مفهوم که سبک دل‌بستگی بزرگسالی و دل‌بستگی رابطه‌ی زوجین مجزا هستند اما با مدل‌های کارکردی دل‌بستگی ارتباط دارند؛ حمایت می‌کند (۳۹). در تبیین این نتایج می‌توان گفت که دقت مقیاس BARE، آن را مقیاسی کارآمد برای زوج درمانگران

قرار می‌دهد که دلایل آن عبارتند از: ۱) BARE مقیاسی کوتاه بوده و به راحتی نمره گذاری می‌شود؛ همچنین متخصصین می‌توانند که داده‌های کنونی و مرتبط را پس از جمع آوری، دوباره به جلسه بیاورند. ۲) مقیاس BARE، بر یک دیدگاه سیستمیک در مورد عملکرد رابطه تمرکز می‌کند. از آنجایی که در این مقیاس از مراجعین خواسته می‌شود تا سطح دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی خود و شریکشان را توصیف کنند لذا متخصصین، قادر خواهند بود تا نمره‌ها را برای هر کدام از زوجین بسنجند. این تمرکز منحصر به فرد، روز به روز مهم‌تر می‌شود؛ زیرا نتایج نشان می‌دهند که نمرات شریک در BARE، همبستگی قوی‌تری با پیامدهای کلیدی رابطه (رضایت و پایداری) دارند و می‌توانند؛ متخصصین بالینی و پژوهشگران را با دیدگاه کامل‌تری از عملکرد رابطه آشنا کنند (۲۴). ۳) مقیاس BARE، زوج درمانگران را به تصویری کلی از دل‌بستگی ادراک شده یا ارتباط در رابطه، ماورای اندازه‌گیری‌های سنتی از سبک‌های دل‌بستگی، مجهز می‌کند. این مفهوم سازی دل‌بستگی زوج، به متخصصین این امکان را می‌دهد تا سطح کنونی ارتباط بین دو شریک را در روابط عاشقانه‌ی بزرگسالی غربالگری کنند و به آن پردازند. ۴) مقیاس BARE بر نیاز زوج‌ها برای درگیر شدن و ارتباط برقرار کردن، به علاوه‌ی داشتن ارتباط فیزیکی یا پاسخگو بودن به درخواست توجه، تأکید می‌کند؛ زیرا یکی از دغدغه‌های رایج برای بسیاری از زوج‌ها در قرن ۲۱، داشتن یک همسر در دسترس است اما اکثر آنها به دلایلی نظیر اعتیاد به بازی‌های کامپیوتری، درگیری در شبکه‌های اجتماعی یا دیگر کارهای الکترونیکی، غیرقابل دسترس هستند (۱۹). تمرکز BARE بر لحظات پیوند خوردن یا ارتباط واقعی می‌تواند تا مسیری به سمت شناسایی مشکلاتی از جمله،

می‌شود؛ بسیار سودمند باشد. در این پژوهش به اندازه‌ی کافی در خصوص توجه به میزان پایایی و روایی که از مهمترین شاخص‌های هنجاریایی یک آزمون می‌باشد؛ بحث شده است و نتایج به دست آمده؛ گویای این مطلب است. با این وجود، پیشنهاد می‌شود که محققان علاقمند در این زمینه از نمونه‌های آماری مختلفی استفاده کنند تا کلیه‌ی اقشار یک جامعه، مورد بررسی قرار گیرند و نتایج این گونه تحقیقات، جامعیت بیشتری پیدا کند؛ همچنین پژوهشگران علاقمند به حوزه‌ی روابط زوجی، می‌توانند میزان همبستگی این پرسشنامه را با آزمون‌های معتبر دیگری در این گروه به دست آورند تا بتوانند با قاطعیت از نسخه‌ی فارسی مقیاس BARE بهره ببرند. توصیه می‌شود به منظور به دست آوردن روایی و پایایی آزمون مذکور در دیگر شهرهای بزرگ و مهم کشور، این مقیاس را مورد استفاده قرار دهند تا سودمندی این آزمون در حوزه‌های گسترده‌تر جغرافیایی و فرهنگی کشور اثبات گردد.

تشکر و قدردانی

گروه پژوهشی بر خود لازم می‌دانند تا از معاونت‌های پژوهشی دانشگاه‌های تهران، علامه طباطبایی، خوارزمی، امیرکبیر و صنعتی شریف و تمامی زوج‌های دانشجویی که صمیمانه محققان را در این پژوهش یاری نمودند؛ کمال تشکر و قدردانی را داشته باشند. این مطالعه از حمایت مالی برخوردار نمی‌باشد و با هزینه‌ی شخصی نویسندگان انجام گرفته است.

References

- 1- Bowlby J. Attachment and loss. Vol. 1 Attachment. New York, NA: Basic Books; 1969; P. 326.
- 2- Ainsworth MDS. The development of infant-mother attachment. In: Caldwell BM, Ricciuti HN, eds. Review of child Development research. Chicago, LL: University of Chicago Press; 1973; 1-93.
- 3- Mikulincer M, Shaver PR. Contributions of attachment theory and research to motivation science. In: Shah JY, Gardner WL, eds. Handbook of motivation science. New York, NA; The Guilford Press; 2007; 201-216.

قطعی ارتباط و تنهایی را برای متخصصین بالینی فراهم کند (۱۶). (۵) مقیاس BARE، پیش‌بینی‌کننده‌ی رضایت و پایداری، یعنی پیامدهای کلیدی که دغدغه‌ی محوری برای زوجین و خانواده‌ها است؛ می‌باشد (۴۰). (۶) مقیاس BARE می‌تواند به درمانگران کمک کند تا دغدغه‌های مرتبط با دلبستگی را شناسایی کرده و برنامه‌های متناسبی را مبتنی بر بهبود دلبستگی به کار گیرند تا رفتارهای خاصی که سطح دسترس‌پذیری، پاسخ‌دهی و همدلی طلبی را تقویت می‌کنند را افزایش دهند (۱۹).

هر پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه است. از محدودیت‌های پژوهش حاضر، می‌توان به محدود بودن آن به جامعه‌ی آماری زوج‌های متاهل ساکن خوابگاه‌های دانشجویی اشاره کرد که تعمیم‌پذیری نتایج به سایر جمعیت‌های آماری را با محدودیت مواجه می‌سازد. خودگزارشی بودن ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش، محدودیت دیگر مطالعه‌ی حاضر است.

نتایج به دست آمده از این مطالعه، مقیاس کوتاه دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدلی طلبی را به عنوان ابزاری روا و پایا، جهت استفاده‌ی محققان حوزه‌ی خانواده در پژوهش‌های زناشویی، مورد تأیید قرار می‌دهد. این پژوهش، حمایت‌های روان‌سنجی کافی را برای BARE فراهم آورده است. سهولت اجرا و توانایی این مقیاس، جهت سنجش معتبر سازه‌ی رفتار دلبستگی، می‌تواند برای پژوهش‌هایی که با قصد بررسی روابط بین این سازه و متغیرهای دیگر انجام

- 4- Van Ijzendoorn MH, Sagi-Schwartz A. Cross cultural patterns of attachment: Universal and contextual dimensions. In: Cassidy J, Shaver PR eds. Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications. New York, NA; The Guilford Press; 2008; 880-905.
- 5- Bowlby J. Attachment and loss. Vol.2. Separation: Anxiety, and anger. New York, NA: Basic Books. 1973; P. 148.
- 6- Johnson SM. Attachment theory: A guide for couple therapy. In: Johnson SM, Whiffen VD, eds. Attachment processes in couple and family therapy. New York, NA; The Guilford Press; 2003; 103-123.
- 7- Feeney JA. Adult romantic attachment Developments in the study of couple relationships. In: Cassidy J, Shaver PR eds. Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications. New York, NA; The Guilford Press; 2008; 456-481.
- 8- Hammill C. The relationship of childhood maltreatment and adult attachment style to functional recovery in chronic fatigue syndrome and fibromyalgia. Dissertation abstracts international: Section B: The Science and engineering; 2010; P.70.
- 9- McEvoy DL. Attachment style among violent and non-violent mentally ill and non-mentally ill jail inmates. Dissertation abstracts international: Section B: THE Science and engineering; 2005; P. 65.
- 10- Reis S, Grenyer BF. Fear of intimacy in women: Relationship between attachment styles and depressive symptoms. Psychopathology. 2004; 37(6): 299-303.
- 11- Tremblay I, Sullivan MJ. Attachment and pain outcomes in adolescents: the mediating role of pain catastrophizing and anxiety. The Journal of Pain 2010; 11(2):160-171.
- 12- Cordova JV, Scott RL. Intimacy: A behavioral interpretation. The Behavior Analyst 2001; 24(1):75-86.
- 13- Gottman JM, Coan J, Carrere S, Swanson C. Predicting marital happiness and stability from newlywed interactions. Journal of Marriage and Family 1998; 60(1): 5-22.
- 14- Mikulincer M, Goodman GS, editors. Dynamics of romantic love: Attachment, caregiving and sex. New York, NA; The Guilford Press; 2006; 252-254.
- 15- Johnson SM. The practice of emotionally focused couple therapy: Creating connection. (2nd ed). New York, NA; Brunner-Routledge; 2004; 268-270.
- 16- Johnson SM. Couple family therapy: An attachment perspective. In: Cassidy J, Shaver PR eds. Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications. New York, NA; The Guilford Press; 2008; 811-829.
- 17- Alexandrov EO, Cowan PA, Cowan CP. Couple attachment and the quality of marital relationships: Method and concept in the validation of the new couple attachment interview and coding system. Attachment and Human Development 2005; 7(2):123-152.
- 18- Wampler KS, Riggs B, Kimball TG. Observing attachment behavior in couples: The Adult Attachment Behavior Q-Set (AABQ). Family Process. 2004; 43(3): 315-335.
- 19- Sandberg JG, Busby DM, Johnson SM, Yoshida K. The brief accessibility, responsiveness, and engagement (BARE) scale: A tool for measuring attachment behavior in couple relationships. Family Process. 2012; 51(4): 512-526.
- 20- Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement. 1970; 30(3): 607-610.
- 21- Busby DN, Walker EC, Holman TB. The association of childhood trauma with perceptions of self and the partner in adult romantic relationships. Personal Relationships. 2011; 18(4): 547-561.
- 22- Busby DM, Holman TB, Taniguchi N. RELATE: Relationship evaluation of the individual, family, cultural, and couple contexts. Family Relations. 2001; 50(4): 308-316.
- 23- Busby DM, Ivey DC, Harris SM, Ates C. Self-directed, therapist-directed, and assessment-based interventions for premarital couples. Family Relations. 2007; 56(3): 279-290.
- 24- Busby DM, Gardner BC. How do I analyze thee? Let me count the ways: Considering empathy in couple relationships using self and partner ratings. Family Process. 2008; 47(2): 229-242.
- 25- Simpson JA, Rholes WS, Phillips D. Conflict in close relationships: An attachment perspective. Journal of Personality and Social Psychology. 1996; 71(5): 899-914.
- 26- Sanai Zaker B. Marriage and family scales. 3th ed. Tehran: Besat; 2008: 37-42. [Book in Persian]
- 27- Yarmohammadian A, Bonakdar Hashemi N, Asgari K. The effect of emotional intelligence and life skills training on marital adjustment of young couples. Knowledge and Research in Applied Psychology 2010; 12(2):3-12. [In Persian]

- 28- Molazadeh J, Mansour M, Ezheyi J, Kiமானesh A. Confronting styles and marital adjustment in Shaded children. *Journal of Psychology* 2002; 3: 255-275. [In Persian]
- 29- Olson DH, Larenson AA. Predicting marital satisfaction using prepares a replication study. *Journal of Marital and Family Therapy* 1989; 15(3): 49-61.
- 30- Noorbala AA, Ramezanzade F, Malekafzali Ardakani H, Abedinia N, Rahimi Foroshani A, Shariat M. The effect of psychiatry interventions on marital satisfaction in infertile couples in a center of investigation healthy fertility. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology* 2008; 2: 104-111. [In Persian]
- 31- Mahdavian F. Investigating the effect of relationship training on marital satisfaction and mental health. Unpublished PhD. Thesis, Psychiatric Institution of Tehran. 1997. [Thesis in Persian]
- 32- Ghafoori S, Hasan Abadi H, Mashhadi A. The effectiveness of spiritual psychotherapy based on forgiveness in order to increase marital satisfaction and prevent marital conflicts of couples in the city of Mashhad. *Journal of Fundamentals of Mental Health* 2013; 15(1): 45-57. [In Persian]
- 33- Sehat F, Sehat N, Khanjani S, Mohebi S, Shahsiah M. The effect of solution- focused shortterm approach on marital conflict decrease in Qom. *Health System Research* 2014; 10(2):268-275. [In Persian]
- 34- Rattray J, Jones MC. Essential elements of questionnaire design and development. *Journal of Clinical Nursing*. 2007; 16(2): 234-243.
- 35- Gliem JA, Gliem RR. Calculating, interpreting and reporting Cronbach's alpha reliability coefficient for likert-type scales. *Proceedings of the Midwest research-to-practice conference in adult, continuing and community education. The Ohio State University, Columbus, OH; 2003; 82-88.*
- 36- Ghaem H, Borhani Haghighi A, Zeighami B, Dehghan A. Validity and reliability of the Persian version of the Parkinson disease quality of life (PDQL) questionnaire. *Journal of Kerman University of Medical Sciences* 2015; 17(1): 49-58. [In Persian]
- 37- Munro BH. *Statistical methods for healthcare research*. 5th ed. Translated and edited by Kazemnejad A, Heidari M, Norouzadeh R (editors). Salemi-jameenegar Publication: Tehran; 2011: 379-393. [Book in Persian]
- 38- Haidarali H. *Statistical Inference in Behavioral Research*. Tehran: Samt Press; 2004; 88-91. [Book in Persian]
- 39- Cowan PA, Cowan CP, Mehta N. Adult attachment, couple attachment, and children's adaptation to school: an integrated attachment template and family risk model. *Attachment & Human Development* 2009; 11(1):29-46.
- 40- Caldwell BE, Woolley SR, Caldwell CJ. Preliminary estimates of cost-effectiveness for marital therapy. *Journal of Marital and Family Therapy* 2007; 33(3):392-405.

مقیاس کوتاه دسترسی پذیری، پاسخگویی و همدم طلبی سندبرگ و همکاران (۲۰۱۲)

پاسخگوی گرامی: لطفا گزینه‌ای را که نشان دهنده‌ی بهترین تجربه شما در روابط کنونی با همسران است را مشخص نمایید.

زیر مقیاس‌ها	گویه‌ها	هرگز	به ندرت	گاهی اوقات	معمولا	همیشه
دسترس پذیری	۱. من به ندرت در دسترس همسر هستم.					
	۲. همسر به دشواری می‌تواند توجه مرا به خود جلب کند.					
پاسخگویی	۳. زمانی که همسر عمیق‌ترین احساساتش را با من در میان می‌گذارد؛ به سخانش گوش می‌دهم.					
	۴. مطمئنم که در صورت نیاز، به همسر کمک یا از او حمایت می‌کنم.					
همدم طلبی	۵. برایم دشوار است که به همسر اعتماد کنم.					
	۶. سعی می‌کنم در رابطه‌ی خود با همسر، به احساس نزدیکی و همدم بودن دست پیدا کنم.					
دسترس پذیری همسر	۷. به ندرت به همسر دسترسی پیدا می‌کنم.					
	۸. به دشواری می‌توانم که توجه همسر را به خود جلب کنم.					
پاسخگویی همسر	۹. زمانی که عمیق‌ترین احساساتم را با همسر در میان می‌گذارم؛ به سخانش گوش می‌دهم.					
	۱۰. اطمینان دارم که در صورت نیاز، همسر به من کمک یا از من حمایت می‌کند.					
همدم طلبی همسر	۱۱. برای همسر دشوار است که به من اعتماد کند.					
	۱۲. همسر سعی می‌کند در رابطه‌اش با من، به احساس نزدیکی و همدم بودن دست پیدا کند.					

Original paper

The Evaluation of the Psychometric Properties of Brief Accessibility, Responsiveness, and Engagement Scale (BARE): A Tool for Measuring Attachment Behavior in Couple Relationships

Mohsen Rasouli¹, Mohsen Babaei Gharmkhani², Reza Davarniya^{*3}

1. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

2. Ph.D. Student in Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

3. Ph.D. Student in Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran (*Corresponding Author: Davarniya R. Email: rezadavarniya@yahoo.com)

Abstract

Background and Aim: Despite growing interest in the area of couple attachment among researchers, family and couples professionals, systematically defining and measuring of this concept still remains as a challenge. According to the researchers, the attachment behaviors in marital relationships are important for safe bonding, Satisfaction and Sustainability of relationships. This study was designed to examine the Confirmatory factor structure and evaluate the psychometric properties of the Brief Accessibility, Responsiveness, and Engagement scale (BARE) of Sandberg et al (2012) in couple relationships.

Material and Method: In this descriptive study of psychometric tools, in the pilot study, 30 subjects (15 couples) and in the original run, 400 people (200 couples) from married dormitory of national universities in Tehran in the second half of 2015 were selected by multistage cluster sampling method and responded to BARE scale, double compatibility questionnaires, marital satisfaction and marital conflict questionnaire. To investigate the factor structure (construct validity), convergent and divergent validity and reliability of BARE, evaluation of exploratory factor analysis, Pearson correlation coefficient and Cronbach's alpha coefficient were used. Data were analyzed by SPSS and LISREL software.

Results: The results of exploratory factor analysis showed that a total of six factors Explained 84.72 percent of the total variance. Confirmatory factor analysis revealed that the scale has an acceptable fit to the data and confirmed all indexes of goodness-of-fit relative to Model. Also Cronbach's alpha coefficient and test-retest reliability of the scale in whole of questionnaire obtained 0.86 and 0.90 respectively. The convergent validity of the BARE scale with double Compatibility and marital satisfaction questionnaire, was respectively 0.68 and 0.72. Divergent validity with marital conflict questionnaire obtained -0.58 that was high and acceptable.

Conclusion: The results indicated good psychometric properties of the BARE scale. Therefore, this scale can be used as a valid and reliable instrument in marital researches.

Keywords: Accessibility, Responsiveness, Engagement, Couples, Validity